

POVJERENIK ZA INFORMIRANJE

Sažetak Izvješća o provedbi
Zakona o pravu na pristup informacijama
za 2016. godinu

Zagreb, ožujak 2017. godine

Sadržaj

Uvodna riječ	3
1. Tijela javne vlasti i njihove obveze	5
2. Proaktivna objava informacija na Internet stranicama	8
3. Ostvarivanje prava na pristup informacijama na zahtjev korisnika	10
Zahtjevi korisnika.....	10
Žalbeni postupci.....	11
Sudski nadzor.....	12
4. Savjetovanja s javnošću	13
5. Ponovna uporaba informacija.....	16
6. Kako smo štitili, pratili i promicali pravo na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija u 2016. godini	18
Nadzor i praćenje.....	18
Promocija i suradnja	19
Međuinstitucionalna i međunarodna suradnja i normativne aktivnosti.....	21
Međunarodna suradnja	22
7. O Povjereniku za informiranje i Uredu	23
8. Ocjena stanja i preporuke.....	25

Uvodna riječ

Ovaj dokument na sažet i pojednostavljen način daje pregled provedbe Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15) i pokazatelja rezultata rada Povjerenika za informiranje.

U odnosu na pojedine elemente sažetka cjelovit tekst dostupan je u Izvješću o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2016. godinu kojeg kao povjerenica za informiranje podnosim Hrvatskom saboru sukladno članku 60. stavak 3. Zakona.

Izvješće sadrži opis i analizu postupanja tijela javne vlasti prema odredbama Zakona u području proaktivne objave informacija i javnosti rada, postupanja po zahtjevima korisnika, savjetovanja s javnošću te ponovne uporabe informacija, zatim ostvarivanje funkcija zaštite, praćenja i promicanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija od strane Povjerenika za informiranje te ocjenu stanja kao i prijedloge za otklanjanje nedostataka i nepravilnosti u provedbi

Zakona. Izvješće je izrađeno temeljem podataka prikupljenih putem godišnjih izvješća tijela javne vlasti dostavljenih Povjereniku, izvješća tijela koja su zadužena za pojedine aspekte provedbe Zakona te putem stručno-analitičkog praćenja provedbe pojedinih odredbi Zakona i podataka o postupcima i aktivnostima koje provodi Povjerenik (žalbe, predstavke, inspekcijski nadzor i drugo).

Pravo na pristup informacijama kao Ustavom zajamčeno pravo daje široku mogućnost građanima i pravnim osobama tražiti i dobiti informacije koje su javnog karaktera. Tijela javne vlasti dužna su im to omogućiti, kako objavom informacija na mrežnim stranicama, tako i pružanjem informacije na njihov zahtjev, u propisanom postupku, kao

Samo objavljivanjem pravodobne, točne i potpune informacije vlast postaje transparentna i otvorena.

informaciju za korištenje ili ponovnu uporabu. Ujedno, građanima i interesnim skupinama treba omogućiti pravodobno uključivanje u transparentan proces odlučivanja, osobito kada se donose propisi i programski akti koji određuju smjer razvoja u budućnosti. Samo objavljivanjem pravodobne, točne i potpune informacije vlast postaje transparentna i otvorena, a građani mogu izvršavati svoju funkciju demokratskih kontrolora njezinog načina rada i rezultata. Transparentna i otvorena uprava i vlast rezultiraju bolje informiranim građanima, dovode do veće odgovornosti, pažljive i ekonomične potrošnje javnih sredstava kao i suzbijanja korupcije. Informacije i komunikacija s građanima jača demokratske procese, podupire vladavinu prava te doprinosi učinkovitom rješavanju problema koje muče građane, gospodarstvo i društvo u cjelini.

Vaša povjerenica za informiranje
Anamarija Musa

PREGLED KLJUČNIH DOGAĐAJA U 2016.

<p>15/1/2016</p> <p>Prikupljanje godišnjih izvješća od tijela javne vlasti</p>	<p>4/3/2016</p> <p>Međunarodni dan otvorenih podataka, okrugli stol "Otvoreni podaci i civilni hakeri: od usamljenih primjera do standarda", Zagreb</p>	<p>8/3/2016</p> <p>Objavljen Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencija isključivih prava na ponovnu uporabu informacija</p>	<p>31/3/2016</p> <p>Podneseno izvješće o provedbi ZPPI za 2015. Hrvatskom saboru</p>	<p>4/4/2016</p> <p>Radna skupina za informacije javnog sektora, Europska komisija, Luksemburg</p>
<p>21/4/2016</p> <p>Izvješće o provedbi ZPPI za 2015. prihvaćeno na sjednici Hrvatskog sabora</p>	<p>10/5/2016</p> <p>Stupio na snagu novi Poslovnik Povjerenika za informiranje</p>	<p>17/5/2016</p> <p>Međunarodni dan digitalnog društva, tribina "Jedinstveno digitalno tržište - otvoreni podaci", Zagreb</p>	<p>2/6/2016</p> <p>Radionica "Otvoreni podaci: Jedinice lokalne vlasti - objavljivanje i ponovno korištenje podataka javnog sektora", Rijeka</p>	<p>9/6/2016</p> <p>Radionica "Otvoreni podaci: Transparentnost i tržište za novu generaciju", Osijek</p>
<p>29/8/2016</p> <p>29.8. - 2.9. - Akademija otvorenih podataka, Pula</p>	<p>28. rujna- Obilježavanje Međunarodnog dana prava na pristup informacijama - pokrenuta Tražilica odluka i mišljenja i engleska verzija internet stranice, predstavljen priručnik "Primjena Zakona o pravu na pristup informacijama" i vodič "Ostvari svoje pravo na informaciju"</p>		<p>5/10/2016</p> <p>Međunarodna konferencija otvorenih podataka, Madrid</p>	<p>21/10/2016</p> <p>Okrugli stol "Otvoreni podaci", Francuski Institut</p>
<p>7/12/2016</p> <p>Summit inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast, Pariz</p>		<p>20/12/2016</p> <p>Predstavljanje Priručnika za provedbu savjetovanja s javnošću u lokalnim jedinicama</p>		

1. Tijela javne vlasti i njihove obveze

U svrhu ostvarivanja Ustavom Republike Hrvatske zajamčenog prava na pristup informacijama, sva tijela javne vlasti ili dio njih određen posebnim odredbama ZPPI, dužna su osigurati:

- proaktivnu objavu informacija na internetskim stranicama
- dostavu informacija u Središnji katalog službenih dokumenata
- javnost rada kolegijalnih tijela
- provedbu savjetovanja s javnošću
- ponovnu uporabu informacija objavom otvorenih podataka na internetskim stranicama ili portalima
- postupanje po zahtjevima za pristup informacijama odnosno ponovnu uporabu informacija

Informacije koje se pružaju svim korisnicima na jednak način moraju biti pravodobne, potpune i točne te korisnici s njima mogu slobodno raspolagati. Očekuje se da odnosi između tijela i korisnika budu utemeljeni na suradnji i poštivanju ljudskog dostojanstva. Stoga su tijela javne vlasti dužna:

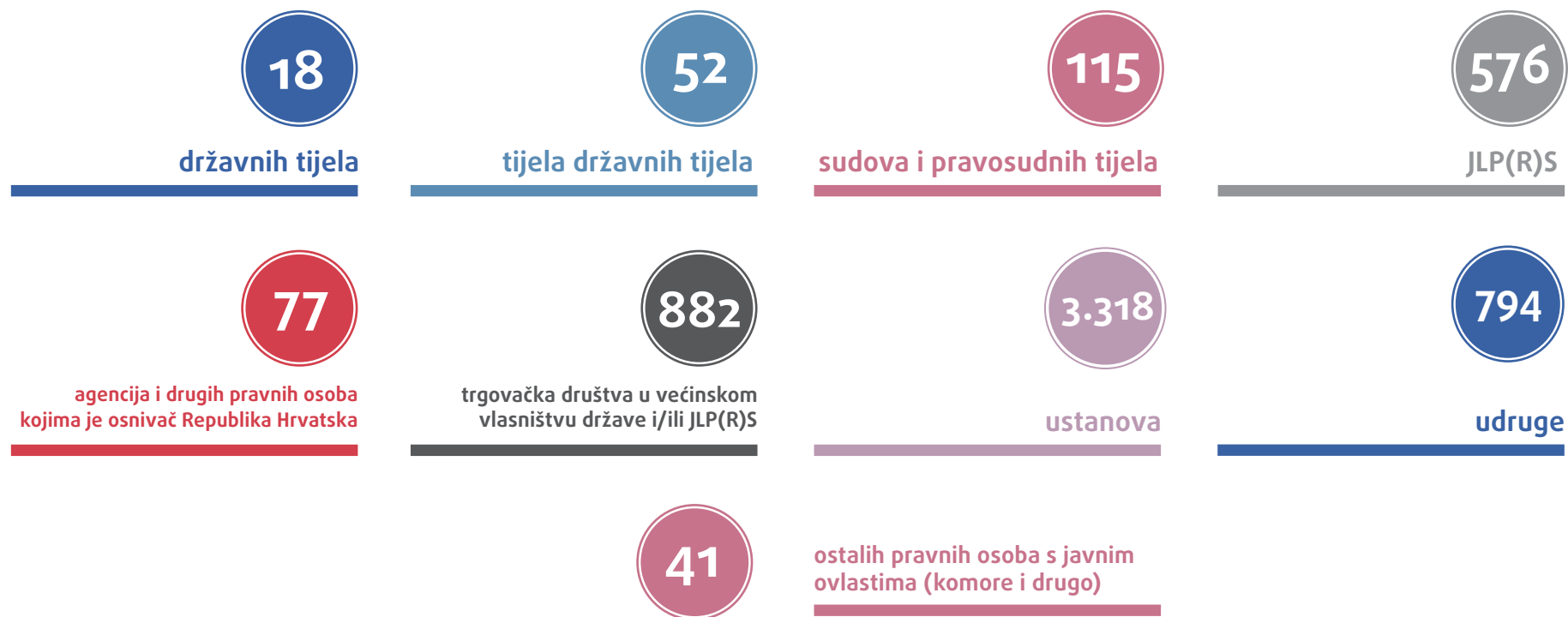
- odrediti službenika za informiranje koji se brine za provedbu ZPPI te o njemu obavijestiti javnost i Povjerenika za informiranje u roku od 30 dana
- voditi službeni upisnik svih podnesenih zahtjeva, što osobito nadziremo u postupku nadzora
- surađivati s Povjerenikom za informiranje
- podnijeti godišnje izvješće za proteklu godinu do 31. siječnja

Osim toga, u svrhu adekvatne provedbe, redovito preporučamo tijelima, čelnicima i službenicima da:

- osiguraju koordinaciju između različitih organizacijskih jedinica, radi ubrzanja postupka i učinkovite objave pravodobnih informacija, kao i korespondencije s nama
- se redovito educiraju putem edukacijskih modula koje nudimo samostalno ili u suradnji s drugim nadležnim tijelima
- primjenjuju instrument za samoprocjenu kvalitete provedbe ZPPI dostupan na našoj internetskoj stranici, zajedno s obrascem za akcijski plan

Tijela javne vlasti

Popis tijela javne vlasti dostupan je javno u pretraživoj i ažuriranoj aplikaciji <http://tjv.pristupinfo.hr/> koja daje mogućnost preuzimanja podataka u strojno-čitljivom i otvorenom formatu. Na Popisu se u trenutku obrade dostavljenih izvješća o provedbi Zakona za 2016. (22. veljače 2017.) nalazilo 5.873 tijela javne vlasti, 67 manje nego prethodne godine.

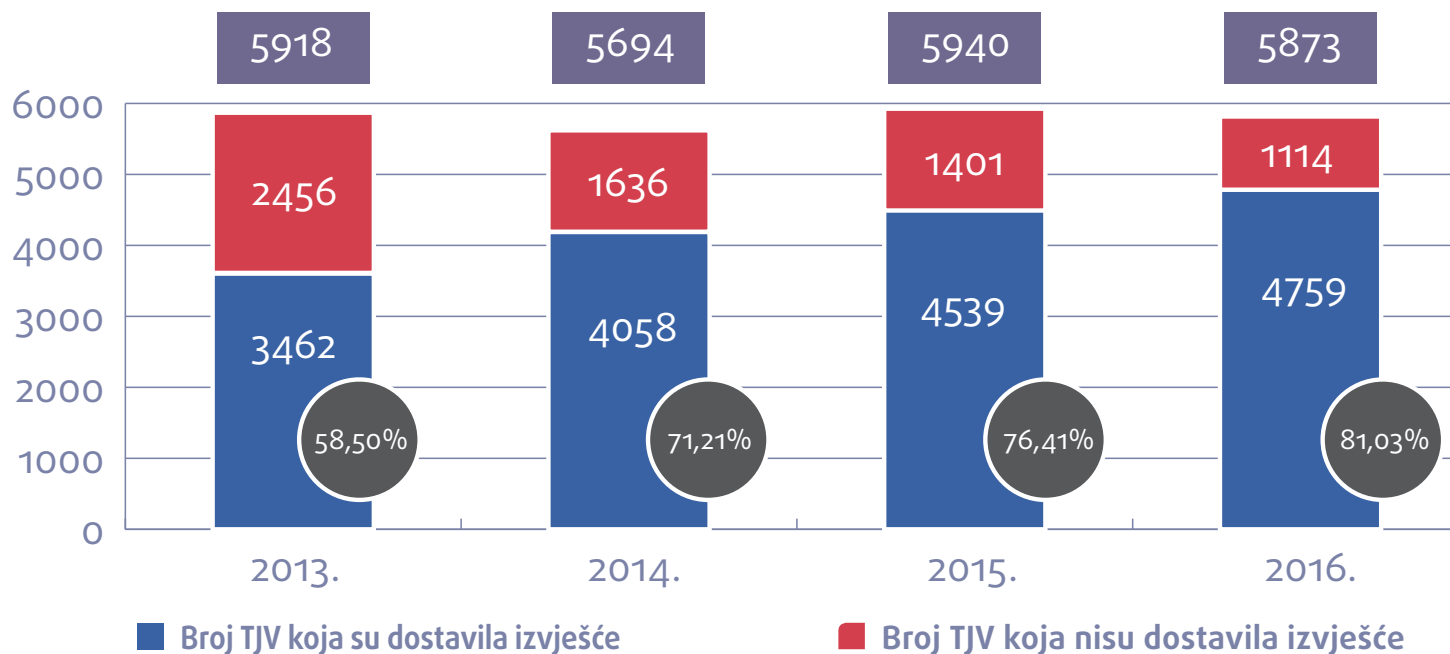

Službenici za informiranje

Od 2016. godine u potpunosti je u funkciji internetska aplikacija Pristupinfo.hr putem koje nam tijela javne vlasti dostavljaju podatke o službenicima za informiranje i druge podatke o tijelima javne vlasti te nam podnose godišnja izvješća. Od 5.873 tijela u popisu, njih 854 ili 14,5% nije imenovalo službenika za informiranje ili nas nije o tome obavijestilo. Tijekom 2016. temeljem posrednog nadzora i postupanja po predstavkama višekratno smo upozoravali tijela na ispunjenje ove ključne obveze. Stoga iako nezadovoljavajući, rezultat je bolji nego 2015. kada 1.620 tijela ili 26,8% nije imalo službenika.

Godišnja izvješća za 2016.

Izvješće nam je dostavilo 4.759 ili 81,03% tijela, čime je prvi put prijeđena granica od dostavljenih četiri petine izvješća. Kao rezultat naših napora broj dostavljenih izvješća od strane tijela javne vlasti kontinuirano se povećava, ali ova ključna obveza i dalje nije u potpunosti ostvarena. Problem kvalitete dostavljenih izvješća bit će predmetom naših edukacijskih aktivnosti.

Ključne obveze tijela javne vlasti su imenovanje službenika za informiranje, vođenje službenog upisnika te dostava godišnjeg izvješća Povjereniku za informiranje.

Napredak u provedbi

Godišnje izvješće za 2016. dostavilo je 81,03% tijela, za razliku od Izvješća za 2013. koje je dostavilo samo 58,50% tijela

Saznajte više

Uputa o primjeni članka 13. o službenicima za informiranje dostupna je na www.pristupinfo.hr

Jeste li znali

Na Popisu tijela javne vlasti nalazi se 5.873 tijela, a možete ga preuzeti u otvorenom formatu na tjv.pristupinfo.hr

Sljedeći koraci

Kontinuirano ažuriranje Popisa tijela javne vlasti

2. Proaktivna objava informacija na Internet stranicama

➔ Objava informacija na internetskim stranicama tijela javne vlasti (proaktivna objava) ključni je način informiranja javnosti i osiguravanja transparentnosti. ZPPI u članku 10. obvezuje tijela javne vlasti da kontinuirano i samoinicijativno objavljuju određene dokumente i informacije, s ciljem transparentnosti u donošenju odluka, transparentnosti rada i planiranja, financijske transparentnosti te transparentnosti u pružanju usluga i komunikaciji s korisnicima. Na taj način smanjuje se potreba podnošenja zahtjeva od strane korisnika i time opterećenje za tijelo javne vlasti te se ujedno osigurava veća jednakost građana u pristupu informacijama.

Poboljšana, ali još uvijek polovična proaktivna objava informacija

Tijela javne vlasti ne ispunjavaju obvezu proaktivne objave u potpunosti. Iz podataka dostavljenih putem izvješća uočeno je da se osobito ne objavljuju informacije vezane za financiranje i raspodjelu financijskih sredstava, uključujući donacije i sponzorstva ili druge bespovratne dodjele sredstava te zaključci sa službenih sjednica dok su najzastupljenije informacije o unutarnjem ustrojstvu tijela javne vlasti (oko 79% tijela), opći akti i odluke koje tijela donose (78% tijela) te godišnji planovi, programi, strategije, upute (76% tijela). Ipak, u odnosu na 2015. vidljivo je poboljšanje, i to u smislu jačanja objave većine informacija između 5 i 10 postotnih poena (npr. proračunskih informacija sa 63,5% na 72,12%, financijskih izvješća sa 62,17% na 71,27%, informacija o bespovratnim sredstvima sa 24,94% na 29,93%, zaključaka sa službenih sjednica sa 35,62% na 40,54% itd.). Ujedno, bilježi se nezadovoljavajuća razina dostave propisanih informacija u Službeni katalog službenih dokumenata.

Fiskalna transparentnost se sporo, ali sigurno povećava

Prema istraživanju Instituta za javne financije, prosječna ocjena financijske transparentnosti lokalnih jedinica iznosi 2,35, što je poboljšanje u odnosu na prethodno praćenje kada su sve jedinice postigle prosječnu ocjenu 1,75. Prosječna transparentnost županija iznosi 4,3, gradova 3,05, a općina 2,04, pri čemu petina općina ne objavljuje niti jedan od ključnih financijskih dokumenata, a samo 25 gradova objavilo je svih pet dokumenata. Istovremeno, oko 70% trgovačkih društva u većinskom vlasništvu države odnosno samo 30% trgovačkih društava u vlasništvu JLP(R)S objavljuje svoja godišnja izvješća o poslovanju.

Građani upozoravaju!

U odnosu na 124 predstavke koje smo u 2016. zaprimili od građana, a kojima nas upozoravaju na propuste u proaktivnoj objavi, najzastupljenije su one u odnosu na škole, bolnice i turističke zajednice. Velik broj predavki podnesen je radi neobjavlivanja informacija na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, pri čemu je format objave posebno važan kod objave pojedinih adresara i registara. U svim slučajevima reagirali smo nalaganjem objave informacija koje je sukladno ZPPI potrebno objaviti.

Najčešće predstavke na izostanak objave informacija u 2016.

- Kontakti i imena čelnika i voditelja
- Natječajni postupci
- Informacija o ostvarivanju prava na pristup informacijama
- Bespovratna sredstva, sponzorstva i donacije
- Proračun
- Zaključci sa sjednica

U 2016. izradili smo Uputu o proaktivnoj objavi, te smo aktivno pratili provedbu članka 10. i to u odnosu na pravosudna tijela, Krapinsko-zagorsku županiju i njezine općine i gradove te agencije, zatim trgovačka društva države i lokalnih jedinica u pogledu objave godišnjih izvješća o poslovanju, te tijela državne uprave s obzirom na određene skupine informacija.

Od tijela javne vlasti zahtijeva se redovito objavljivanje i kontinuirano osvježavanje informacija na internetskim stranicama, na pristupačan način i u najvećoj mogućoj mjeri u strojno-čitljivom formatu.

Napredak u provedbi

Objava informacija povećala se za 10% u odnosu na prethodnu godinu.

Saznajte više

Uputa o proaktivnoj objavi i Smjernice za proaktivnu objavu podataka u JLP(R)S objavljeni su na www.pristupinfo.hr

Jeste li znali

Samo tri četvrtine lokalnih jedinica objavljuje dnevne redove sjednica općinskih ili gradskih vijeća

Sljedeći koraci

Uputa za objavu informacija u strojno-čitljivom formatu

3. Ostvarivanje prava na pristup informacijama na zahtjev korisnika

Zahtjevi korisnika

Svatko ima pravo podnijeti zahtjev za pristup informacijama tijelu javne vlasti, koji o istome mora odlučiti u zakonom propisanom postupku.

Broj zahtjeva za pristup informacijama nije se značajno promijenio u odnosu na razinu iz prethodne godine. Prema podacima iz 4.759 izvješća tijela javne vlasti proizlazi da su tijela zaprimila ukupno 17.059 zahtjeva od čega 16.706 zahtjeva za pristup informacijama i 353 zahtjeva za ponovnu uporabu informacija. S obzirom da se radi o gotovo 1.000 zahtjeva manje (oko 6%) nego u 2015. vidljiv je nastavak trenda blagog pada broja zahtjeva, koji proizlazi iz povećane proaktivne objave informacija i otvorenih podataka. Građani pokazuju najveći interes za informacije tijela državne uprave i JLP(R)S.

Tijela javne vlasti su u cijelosti ili djelomično usvojila preko 16.000 ili 93% zahtjeva za pristup informacijama, za što su korisnicima naplatila nešto više od 55.000 kn, u prosjeku 3,34 kn po zahtjevu.

8 tijela s najvećim brojem zahtjeva za pristup informacijama

 Vlada Republike Hrvatske	212
 Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	244
 Ministarstvo unutarnjih poslova	215
 Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	175
 Ministarstvo financija	144
 Ministarstvo zdravstva	138
 Hrvatske vode	911
 Grad Zagreb	210

U odnosu na mogućnost podnošenja zahtjeva od strane korisnika ističemo portal <http://imamopravoznati.org/> putem kojeg je u 2016. podneseno ukupno 1.985 zahtjeva za pristup informacijama, s time da je polovica ili 996 zahtjeva (50,18%) uspješno riješena, odnosno korisnicima je pružena informacija, u cijelosti ili djelomično.

Saznajte više

Želite li pogledati informacije koje su građani tražili i dobili?

Provjerite na:

<http://imamopravoznati.org/>

Žalbeni postupci

Povjerenik za informiranje je drugostupanjsko tijelo u postupcima ostvarivanja prava na pristup i ponovnu uporabu informacija, kao i postupcima ostvarivanja prava na pristup informacijama o okolišu.

U 2016. nezadovoljni korisnici podnijeli su ukupno 635 žalbi, od kojih 621 (97,80%) u odnosu na zahtjeve za pristup informacijama. Broj žalbi se neznatno povećao u odnosu na prošlu godinu s ukupno 624 žalbe, čime je nastavljen trend porasta u zadnjih pet godina. Ipak, minimalan, ali pozitivan pomak bilježi se u smislu pada udjela žalbi zbog šutnje uprave – njih je u 2016. podneseno 384 ili 60,47%, nešto manje nego 2015. kad su 402 žalbe zbog šutnje uprave činile 64,42% podnesenih žalbi.

Broj izjavljenih žalbi i udio žalbi zbog šutnje uprave po godinama 2011-2016.

Godina	Izjavljene žalbe ukupno		Žalbe zbog šutnje uprave	
	Broj	Indeks	Broj	%
2011	209	---	137	65,55
2012	480	229,66	319	66,45
2013	515	107,29	331	64,27
2014	658	127,77	400	60,79
2015	624	94,83	402	64,42
2016	635	101,76	384	60,47

Žalbe su najčešće podnosili građani, čak dvije trećine (422 ili 67,96%), čemu treba pridodati žalbe vijećnika, članova komora i sl. (25 ili 4,02%) odnosno novinara (12 ili 1,93%). Značajan udio žalbi građana pokazatelj su da su mnogi građani upoznati sa načinom ostvarivanja tog ustavom zajamčenog prava i da ga nastoje ostvariti. Suprotno očekivanjima, novinari nisu osobito aktivni u korištenju zaštite prema Zakonu (manje od 2% svih žalbi), osobito uzme li se u obzir da je pristup informacijama ključni alat u ostvarivanju njihove uloge u informiranju javnosti.

Jeste li znali

Samo 2% žalbi podnose novinari odnosno mediji

Jeste li znali

Vjerojatnost da će tijelo javne vlasti ignorirati zahtjev korisnika iznosi 60,47%

Žalbe su korisnici najčešće podnosili u odnosu na zahtjeve upućene

- jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave 174 ili 28,02%
- središnjim tijelima državne uprave 124 ili 19,97%
- trgovačkim društvima 85 ili 13,69%
- ustanovama u društvenim djelatnostima 69 ili 11,11%
- udrugama i komorama 62 ili 9,98%
- pravosudnim tijelima 44 ili 7,85%
- agencijama, zavodima, fondovima i centrima 37 ili 5,96%
- državnim tijelima 24 ili 3,86%

Povećali smo učinkovitost u rješavanju žalbi i time u većoj mjeri zaštitili pravo građana na informaciju. Riješili smo 674 žalbe ili 66,40% svih žalbi koje su bile u rješavanju (1.015 žalbi, prenesene žalbe i žalbe iz 2016.). S obzirom na žalbe izjavljene u 2016. stopa rješavanja iznosi 106,14%, znatno više nego u 2015. kada je stopa bila 84,29%. Drugim riječima, naši raniji slabi kapaciteti prouzročeni nedovoljnim sredstvima više nisu problem u ostvarivanju prava građana na informaciju.

S obzirom na kvalitetu odluka tijela javne vlasti utvrdili smo da tijela javne vlasti pri odbijanju ili odbacivanju zahtjeva (229 žalbenih predmeta) postupaju u skladu sa zakonom u manje od petine slučajeva (37 žalbi je odbijeno, odnosno 16,16%). Drugim riječima, u 182 ili 79,46% slučajeva utvrđena je povreda prava građana na pristup informaciji te su time građani u 4 od 5 slučajeva opravdano izjavljivali žalbu tvrdeći da im je povrijeđeno pravo na pristup informacijama. Slično tome, u otprilike polovici slučajeva šutnje uprave tijela javne vlasti ponukana žalbenim postupkom i prije donošenja naše odluke sama riješe zahtjev za pristup informacijama. Time naša zaštitna funkcija postaje još važnija, da bismo mogli zaštititi pravo građana i osigurati pristup informacijama u mjeri u kojoj je to Zakonom propisano.

Tri razloga iz kojih tijela javne vlasti najčešće odbijaju korisniku omogućiti pristup informacijama

- zlorporaba prava na pristup informacijama
- osobni podaci
- poslovna ili profesionalna tajna

Kako smo sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15) dužni štiti pravo korisnika na pristup informacijama o okolišu, ističemo da je u okviru podnesenih žalbi bilo 29 predmeta vezanih uz informacije o okolišu, koje su najčešće podnosile udruge (16 ili 55,17%), i to u vezi postupanja tijela javne vlasti u području zaštite okoliša, energetike i energetske učinkovitosti, poljoprivrede i prirodnih resursa, zdravlja, komunalnih djelatnosti, odnosno ministarstava, agencija, fondova i zavoda, trgovačkih društava te JLP(R)S.

Sudski nadzor

Protiv rješenja Povjerenika za informiranje, kao i u slučaju neodlučivanja u propisanim rokovima, osigurana je sudska zaštita pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

U 2016. pokrenuta su 34 upravna spora pred Visokim upravnim sudom, 5 više nego prethodne godine. U 26 slučajeva (76,47%) radilo se o tužbama podnesenim protiv naših rješenja, a u preostalih 8 slučajeva radilo se nerješavanju žalbi u zakonskim rokovima. Nezadovoljstvo našim odlukama u većoj mjeri izražavaju tijela javne vlasti (15 tužbi) nego korisnici (11 tužbi), ali korisnici su podnijeli i dodatnih 8 tužbi zbog našeg nepravovremenog rješavanja žalbi (ukupno 19 tužbi ili 55,88%).

U odnosu na 45 odluka (presuda i rješenja) koje su tijekom 2016. donijeli upravni sudovi, naša rješenja potvrđena su u dvije trećine slučajeva (30 ili 66,67%), a poništena u 5 (11,11%) slučajeva.

Napredak u provedbi

Stopa rješavanja žalbi porasla je s 84,29% u 2015. na 106,14% u 2016.

Saznajte više

Odluke Povjerenika za informiranje i Visokog upravnog suda dostupne su na tom.pristupinfo.hr

Jeste li znali

Tijela u 75,8% slučajeva neopravdano odbijaju zahtjev zbog zaštite osobnih podataka

Sljedeći koraci

Donošenje smjernica za provedbu testa razmjernosti i javnog interesa

4. Savjetovanja s javnošću

Sudjelovanjem javnosti u postupku donošenja odluka promiče se transparentnost i otvorenost vlasti i uprave, podiže kvaliteta i učinkovitost propisa te u konačnici jača povjerenje između građana, civilnog društva i gospodarstva s jedne strane, te vlasti i uprave s druge strane.

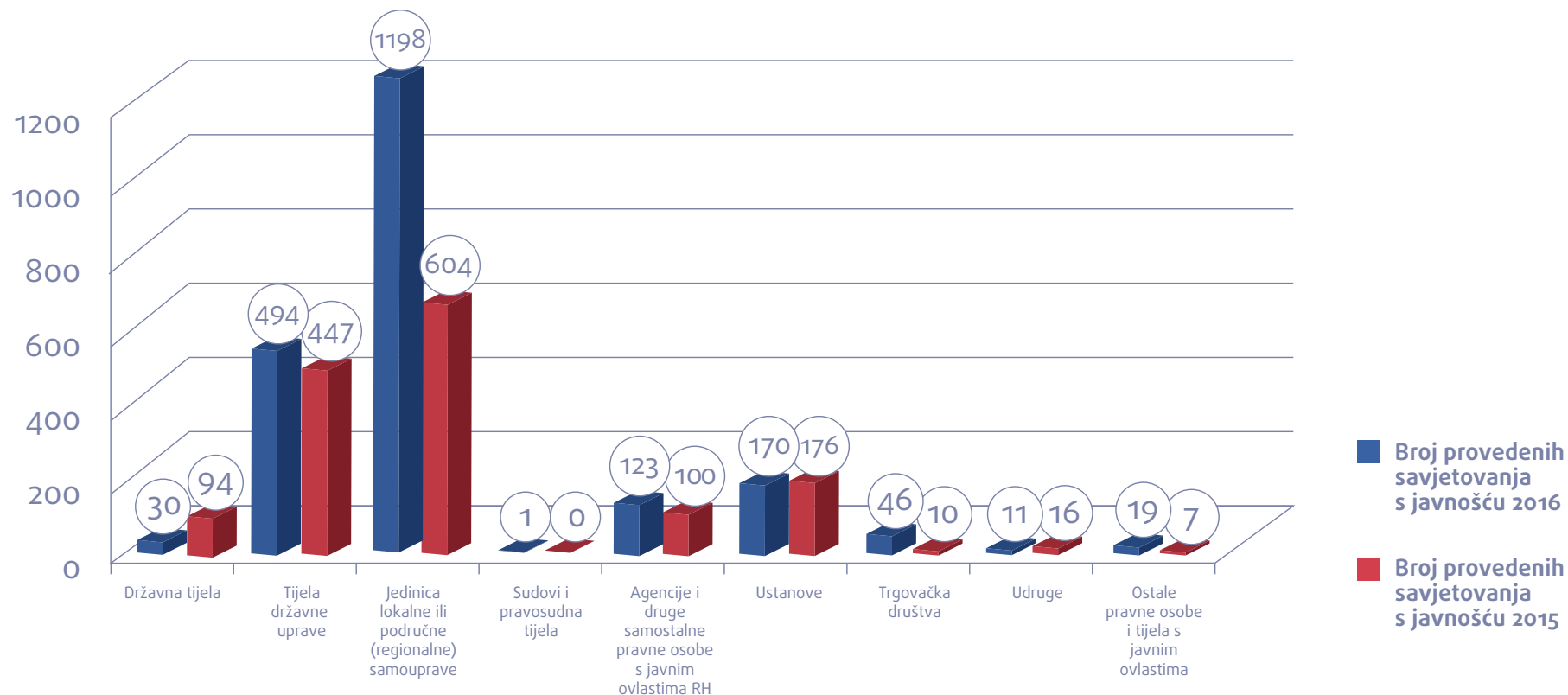
Prema članku 11. ZPPI tijela državne uprave, druga državna tijela, JLP(R)S te pravne osobe s javnim ovlastima dužne su provoditi savjetovanja s javnošću kada donose zakone, provedbene propise, opće akte te strateške i planske dokumente kojima se utječe na interese korisnika, i to putem interneta i u pravilu u trajanju 30 dana. O provedenim savjetovanjima dužna su sastaviti izvješće koje će sadržavati sve prispjele primjedbe i komentare, te očitovanja tijela o istima u smislu prihvaćanja ili neprihvatanja. Putem izvješća jasno se navode zaprimljeni prijedlozi i mišljenja sudionika te daje odgovor tijela, a time i pokazuje otvorenost i responsivnost tijela javne vlasti na prijedloge građana. Izvješća predstavljaju oblik kontrole samog procesa savjetovanja i ključni su instrument provedbe. Tijela državne uprave obvezna su savjetovanja provoditi putem središnjeg portala e-Savjetovanja. Poslovníkom Hrvatskog sabora (čl. 174. st. 4.) i Poslovníkom Vlade RH (čl. 30. st. 4.) navedena je obveza dostave izvješća o provedenom savjetovanju uz prijedlog propisa ili akta.

Povećava se broj provedenih savjetovanja

U 2016. tijela javne vlasti izvijestila su nas o provedena 2.092 savjetovanja, što čini porast od gotovo 30%, u odnosu na 2015. godinu kad su provedena 1.454 savjetovanja. Najviše savjetovanja - 1.198 provele su JLP(R)S, gotovo dvostruko više nego u 2015. kada bilježe 604 savjetovanja, a četvrtinu više savjetovanja provele su i agencije i druge pravne osobe s javnim ovlastima (123 u odnosu na 100 u 2015.). Prema podacima Ureda za udruge, putem portala e-Savjetovanja i putem internetskih stranica stranica, tijela na državnoj razini, uključivo sa savjetovanjima provedenim u postupku procjene učinaka propisa, provela su 655 savjetovanja, 8% više nego prethodne godine. Međutim, usprkos pozitivnom pomaku savjetovanja se i dalje ne provode u zadovoljavajućoj mjeri, na što ukazuje podatak da su u odnosu zakone i uredbe objavljene u 2016. savjetovanja su provedena u 38,1% slučajeva (32 savjetovanja u odnosu na 84 objavljena propisa).

Tijela javne vlasti sve više informiraju javnost o planiranim savjetovanjima, ali to još uvijek nedovoljno čine

Tijela javne vlasti i dalje učestalo ne objavljuju planove savjetovanja s javnošću kojima bi upoznale javnost o namjeravanom donošenju propisa, akata i drugih dokumenata te savjetovanjima koja će u odnosu na njih biti provedena – to čini samo 32% lokalnih jedinica (22% u 2015.), dok je poštivanje obveze nešto veće na državnoj razini pa plan savjetovanja objavljuje 81% tijela državne uprave (76% u 2015.) odnosno polovica agencija i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima (26% u 2015.). Ispunjenjem te obveze tijela bi mogla na kvalitetniji način planirati savjetovanja i svoju normativnu aktivnost, ali i povećati broj sudionika i kvalitetu njihova doprinosa u postupku savjetovanja.

Vrijeme ostavljeno javnosti za davanje prijedloga se povećava, ali je još uvijek ispod zakonom propisane razine

Svega 18% savjetovanja putem portala provodi se u vremenu duljem od 30 dana i više, dok za većinu akata ono traje između 15 i 29 dana (57%), s time da u četvrtini svih slučajeva vrijeme provedbe iznosi manje od 14 dana (uključujući primjere savjetovanja od 5 dana, tijekom vikenda). Prema izvješćima samih tijela, ona su savjetovanja u 2016. godini provodila prosječno 17,13 dana, što predstavlja značajno povećanje u odnosu na 2015. godinu kad je prosječno vrijeme iznosilo svega 7,62 dana. Vrijeme savjetovanja u najvećoj mjeri poštuju agencije i druga tijela s javnim ovlastima (31,67 dana), a slijede državna tijela (24,5 dana), te u manjoj mjeri JLP(R)S (19,72 dana) i tijela državne uprave (18,83 dana). Tijela državne uprave su osobito bila sklona pozivati se na Vladin Kodeks koji je ranije, 2009., preporučivao rok od 15 dana za savjetovanje.

Tijela javne vlasti učestalo izbjegavaju izvijestiti javnost o rezultatima savjetovanja

Tijela javne vlasti učestalo ne izrađuju niti pravovremeno objavljuju izvješća o provedbi savjetovanja, usprkos tome što obveza o dostavi izvješća proizlazi i iz poslovnika državnih tijela, Hrvatskog sabora i Vlade.

Sve su učestaliji novi oblici sudjelovanja javnosti u odlučivanju

Tijela javne vlasti u znatnom broju (23%) izvješćuju da provode i druge oblike savjetovanja s javnošću (javne rasprave, slanje elektroničke pošte), a sve je popularnije participativno budžetiranje, kojim jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave omogućavaju građanima da se izjasne o prioritetima financiranja javnih potreba.

Potrebno je povećati razinu uključivanja zainteresirane javnosti u donošenje propisa

Sudjelovanje građana i druge zainteresirane javnosti (korisnici, pravne osobe, stručna javnost) i dalje je slabo, sa zamjetnim udjelom savjetovanja bez ijedne primjedbe. Broj sudionika u savjetovanjima na državnoj razini čak je u padu u odnosu na 2015. godinu za što dio odgovornosti leži na samim tijelima koja bi putem plana savjetovanja te pravodobnim informiranjem javnosti i poticanjem na uključivanje trebala osigurati aktivnu ulogu javnosti u poboljšanju kvalitete i učinkovitosti propisa.

U svrhu jačanja svijesti i vještina, a time i provedbe savjetovanja s javnošću izradili smo Smjernice za provedbu članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama – savjetovanja s javnošću, te Priručnik za provedbu savjetovanja s javnošću za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, s pripadajućim letkom za građane, a koji su objavljeni na stranici Povjerenika za informiranje. Ujedno, tijekom 2016. u suradnji s Uredom za udruge, a putem Državne škole za javnu upravu, započeli smo s provedbom detaljno razrađenog edukacijskog modula o provedbi savjetovanja s javnošću Kako pripremiti i provesti učinkovito savjetovanje s javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata.

Od tijela javne vlasti zahtijeva se redovito održavanje savjetovanja s javnošću, temeljem usvojenog i po potrebi ažuriranog plana savjetovanja, i to u roku od 30 dana, uz objavu izvješća o provedenom savjetovanju. Potrebno je aktivno poticati sudjelovanje javnosti, kako bi se povećala kvaliteta i učinkovitost propisa.

Napredak u provedbi

U 2016. provedeno je 2.062 savjetovanja s javnošću, 30% više nego u 2015.

Saznajte više

Uputa i Priručnik za savjetovanja s javnošću objavljeni su na www.pristupinfo.hr

Jeste li znali

Prosječno trajanje savjetovanja povećano je sa 7 na 17 dana

Sljedeći koraci

Participativno budžetiranje u lokalnim jedinicama osnažit će kvalitetu odnosa s građanima

5. Ponovna uporaba informacija

➔ Ponovna uporaba informacija je Zakonom o pravu na pristup informacijama definirana kao uporaba informacija tijela javne vlasti od strane fizičkih ili pravnih osoba, u komercijalnu ili nekomercijalnu svrhu različitu od izvorne svrhe za koju su informacije nastale, a koja se ostvaruje u okviru zakonom ili drugim propisom određenog djelokruga ili posla koji se uobičajeno smatra javnim poslom. Informacije za ponovnu uporabu - u strojno čitljivom, otvorenom formatu, koji omogućuje korištenje podataka preradom, kombiniranjem i sl., mogu biti ili pružene na zahtjev korisnika ili, preporučljivo, objavljene na internet stranici te na portalu koji sadrži skupove takvih podataka (otvoreni podaci).

Obveza omogućavanja ponovne uporabe informacija proizlazi iz Direktive o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (2003/98/EZ, 2013/37/EU) koja je preuzeta temeljem ZPPI. Europska unija otvorene podatke smatra značajnim resursom za razvoj digitalnog europskog društva i tržišta, koji doprinosi inovaciji, razvoju radnih mjesta te poboljšanju usluga za građane i gospodarstvo. Prema analizi Europske komisije, Republika Hrvatska zauzima 14. mjesto među članicama EU (+ Norveška), u odnosu na prethodno praćenje iz 2014., kada smo bili na začelju.

Objava otvorenih podataka

Prema obrađenim podacima iz dostavljenih izvješća tijela javne vlasti za 2016., 866 ili 18,64% tijela je navelo da na svojim stranicama objavljuje registre i baze podataka ili informacije o istima, s metapodacima te načinom njihove ponovne uporabe. Također, njih 887 ili 19,03% je navelo da ima objavljene uvjete za ponovnu uporabu informacija, dok je njih 133 ili 2,81% navelo da ima objavljene ugovore o isključivim pravima.

Portal otvorenih podataka Republike Hrvatske koji predstavlja podatkovni čvor putem kojeg se prikupljaju, kategoriziraju i distribuiraju otvoreni podaci javnog sektora, za cilj ima poboljšati širenje javnih i otvorenih podataka putem jedinstvenog i centralnog mjesta te omogućiti izradu inovativnih nekomercijalnih i komercijalnih aplikacija koje bi te podatke koristile. Prema podacima s Portala, kojeg administriraju Ministarstvo uprave i Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva, objavljeno je 325 skupova podataka, od kojih se 129 nalazi u strojno čitljivim formatima kao što su CSV, JSON, XML, njih 110 u XLS formatu, a njih 86 nije u prikladnim formatima namijenjenima za ponovnu uporabu (većinom se radi o podacima koji nisu strukturirani u prikladnim formatima). Na portalu su objavljene i poveznice na aplikacije koje su izrađene temeljem otvorenih podataka, a kojih je ukupno 20.

Tijela s više od 15 skupova otvorenih podataka na Portalu otvorenih podataka

Državna razina

● Državni zavod za statistiku	75
● Hrvatska agencija za okoliš i prirodu	27
● Ministarstvo uprave	17
● Hrvatska narodna banka	17
● Agencija za mobilnost i programe EU	17

Lokalne jedinice

● Grad Zagreb	33
● Grad Pula	15

Osim nacionalnog portala, vlastite portale otvorenih podataka pokrenuli su Grad Zagreb s ukupno 44 objavljena skupa podataka (npr. biciklističke staze, lokacije zelenih otoka, popis reciklažnih dvorišta, financijska izvješća, adresari ustanova po djelatnostima i trgovačkih društava, i sl.) te Grad Rijeka sa 68 skupova podataka (npr. plan raspodjele za pojedine potrebe, financiranje udruga, poslovni prostori, mobilna reciklažnih dvorišta, adresari ustanova, objekata i trgovačkih društava).

Prioriteti za objavu

Utvdili smo neke od prioriteta otvorenih podataka na državnoj i lokalnoj razini, temeljem praćenja, prijedloga korisnika te predstavki i žalbi. Prioritetni skupovi podataka koje treba objaviti u otvorenom formatu uključuju registre i popise državne i lokalne imovine, upisnike koncesija, popise i registre sklopljenih ugovora, financijske podatke (proračun, izvršenje), subvencije i donacije, projekti i programi u pojedinim sektorima ili lokalnim jedinicama, informacije vezane uz javni prijevoz, okoliš, upravljanje prirodnim resursima i otpadom, gospodarstvo i poduzetništvo te lokalne ustanove.

Pružanje informacija za ponovnu uporabu na zahtjev

Prema podacima iz dostavljenih izvješća tijela javne vlasti, tijekom 2016. samo je 99 tijela javne vlasti (2% tijela) zaprimilo zahtjev korisnika da mu se dostave podaci za ponovnu uporabu, i to 353 zahtjeva ukupno, što čini prosječno 3,56 zahtjeva po tijelu. U usporedbi s prethodnim godinama, kada je bilo podneseno 898 (2015.), odnosno 839 (2014.) zahtjeva došlo je do pada od oko 60%. Kako zahtjevi za ponovnu uporabu čine 2,07% svih podnesenih zahtjeva (16.706 podnesenih zahtjeva za pristup informacijama) proizlazi da građani ne koriste u značajnijoj mjeri mogućnost pristupa informacijama za ponovnu uporabu. To pokazuje i brojka od samo 14 žalbi izjavljenih u 2016., i to od 5 korisnika, od čega je 11 žalbi izjavljeno od 3 volontera portala imamopravoznati.org. Ujedno, zaprimili smo samo 13 predstavki, i to od dvaju korisnika, upućenih zbog nedostavljanja baze podataka, registra, popisa i adresara u elektronskom obliku, pogodnom za ponovnu uporabu. Kao i kod žalbi, koje su u 9 slučajeva podnesene u odnosu na postupanje ministarstava, i većina predstavki odnosila se na ministarstva (11). Od 13 zaprimljenih predstavki, 8 smo riješili na način da je tijelo javne vlasti omogućilo pristup zatraženim informacijama pogodnim za ponovnu uporabu.

Digitalizacija kulturne baštine

U području kulture razvija se digitalizacija kulturne baštine (muzeja, arhiva i knjižnica), koja je također predmet Direktive o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora. Na središnjem europskom portalu za digitalizirane zbirke kulturne baštine Europeana nalazi se gotovo 54,3 milijun artefakata, od kojih hrvatskih 113.164, i to desetak institucija u području kulture i znanosti od njih preko četiri stotine. Za usporedbu, najviše artefakata objavila je Nizozemska (6,2 mil), a primjerice Slovenija preko 500 tisuća. Prema dostupnim podacima, 35 narodnih knjižnica započelo je projekte digitalizacije svoje građe, ali sustav bilježi izostanak koordinacije i strateškog pristupa, čime se neučinkovito troše dragocjeni resursi. Tijekom 2016. započeli smo ciklus edukacija, održali radionice o prioritetima otvorenih podataka te suorganizirali Akademiju otvorenih podataka za mlade. U 2017. namjeravamo nastaviti s jačanjem otvorenih podataka te smo obvezni podnijeti Europskoj komisiji izvješće o provedbi Direktive o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora.

Ključno je da tijela javne vlasti informacije iz članka 10. ZPPI, za koje ne postoje zakonska ograničenja, na svojim internetskim stranicama objavljuju u strojno čitljivom obliku, u otvorenom formatu i u skladu s otvorenim standardom. To se osobito odnosi na registre i baze podataka (očevidnike, upisnike, evidencije, i sl.), ali i na ostale informacije koje u najvećoj mogućoj mjeri treba objavljivati na način koji omogućuje ponovnu uporabu (primjerice, financijski plan i izvršenje, registre ugovora o javnoj nabavi, sistematizacije radnih mjesta, druge informacije koje se objavljuju kao skup podataka)

Napredak u provedbi

Na Portalu otvorenih podataka broj objavljenih skupova podataka porastao je sa 174 na 325 u godini dana

Saznajte više

Potražite podatke na nekom od portala otvorenih podataka
www.data.gov.hr
www.data.zagreb.hr
www.data.rijeka.hr

Jeste li znali

Procjenjuje se da će europsko tržište podatka u 2020. iznositi najmanje 72 mil eura

Sljedeći koraci

Donošenje smjernica i priručnika za otvorene podatke

6. Kako smo štitili, pratili i promicali pravo na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija u 2016. godini

Nadzor i praćenje

➔ U okviru funkcija zaštite i praćenja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija, Povjerenik za informiranje prati i nadzire provedbu Zakona o pravu na pristup informacijama putem inspekcijskog nadzora, postupanjem po predstavkama, poduzimanjem aktivnosti praćenja putem stručno-analitičkih postupaka te temeljem dostavljenih godišnjih izvješća. Ujedno ima ovlast sankcioniranja za počinjene povrede Zakona.

Inspekcijski nadzor

Tijekom 2016. godine proveli smo 28 neposrednih inspekcijskih nadzora – 40% više nego prethodne godine, od kojih 27 po službenoj dužnosti, a 1 (Vlada RH) po izjavljenoj predstavi korisnika, nastavno na prethodnu odluku Ustavnog suda RH. Tijelima smo naložili izvršenje ukupno 270 mjera, najviše Općini Gračišće (20 mjera), HEP d.d. (18 mjera) i Hrvatskoj obrtničkoj komori (17 mjera). Najmanje mjera izrečeno je Gradskom društvu Crvenog križa Koprivnica (4 mjere), Gradu Osijeku (5 mjera) i Turističkoj zajednici Grada Koprivnice (5 mjera). Hrvatska zaklada za znanost pokrenula je upravni spor u odnosu na zapisnik o provedenom nadzoru. U odnosu na mjere izrečene povodom nadzora iz 2015., izvršeno je oko 90% mjera.

Također smo proveli 21 posredni inspekcijski nadzor, kojim je bilo obuhvaćeno 13 JLP(R)S te 8 pravnih osoba s javnim ovlastima odnosno ustanova.

Predstavke

Korisnici su nam u 2016. podnijeli ukupno 324 predstavke kojima upozoravaju na povrede Zakona, 50% više nego u prethodnoj godini. Postupali smo u ukupno 427 predmeta po predstavkama (103 iz ranijeg razdoblja), a riješili smo ih 237 (55,5%). Građani učestalo upozoravaju na nerješavanje zahtjeva ili na izostanak objave pojedinih vrsta informacija.

Sankcije

Tijekom 2016. odlučili smo uputiti obavijesti o pokretanju prekršajnog postupka u 13 slučajeva eklatantnih povreda Zakona, i to u odnosu na 9 tijela javne vlasti, od kojih 7 JLP(R)S, jedna udruga i jedna komora. Ujedno smo podnijeli 6 optužnih prijedloga - protiv općinskog načelnika Općine Baška Voda (2 prijedloga), općinskog načelnika Općine Tisno, gradonačelnika Grada Obrovca, predsjednice Hrvatske komore fizioterapeuta i predsjednika Hrvatskog nogometnog saveza.

U 2016. godini zaprimljene su ukupno 3 odluke prekršajnih sudova, od kojih su se dvije odnosile na optužne prijedloge iz 2015. i jedna na optužni prijedlog iz 2014. godine. U samo jednom slučaju počinitelj je proglašen krivim i izrečena mu je novčana kazna. U dodatna tri slučaja odlučivanja Visokog prekršajnog suda po žalbama okrivljenika optužbe iz 2012. su odbijene zbog zastare.

Stručno-analitička praćenja

I ove godine nastavili smo s praćenjem poštivanja odredbi o proaktivnoj objavi informacija (članak 10.), savjetovanjima s javnošću (članak 11.) i osiguravanja javnosti rada tijela javne vlasti (članak 12.), i to za određene skupine tijela javne vlasti u odnosu na koja su uočeni posebni izazovi u primjeni Zakona, odnosno za koja postoji znatan interes javnosti. Nastavno na pet analitičkih studija izrađenih u 2015., tijekom 2016. izrađeno je šest studija. Četiri analitičke studije odnose se na praćenja provedbe navedenih članaka u cijelosti ili dijelom od strane 904 tijela javne vlasti, i to središnjih tijela državne uprave, jedinica lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije, trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države i JLP(R)S te pravosudnih tijela. Dodatno, izrađene su analitičke studije praćenja provedbe savjetovanja s javnošću za zakone i podzakonske propise donesene tijekom 2016., kao i zasebna analitička studija praćenja zakona i podzakonskih propisa u pojedinim upravnim područjima, s ciljem identificiranja baza podataka i registara za ponovnu uporabu.

Promocija i suradnja

➔ Jedan od ključnih segmenata djelovanja Povjerenika za informiranje i osiguravanja provedbe Zakona jest promicanje prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, prije svega intenzivnom provedbom edukacijskih aktivnosti, organizacijom i sudjelovanjem na javnim događanjima te informiranjem putem medija i interneta.

Edukacije i promocija

U 2016. godini pravo na pristup informacijama, savjetovanja s javnošću i ponovnu uporabu informacija promovirali smo kroz 38 edukacija (od kojih 8 online edukacija u suradnji sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva), na kojima je sudjelovalo ukupno 1.020 osoba, od čega 945 službenika za informiranje i drugih osoba iz tijela javne vlasti te 75 novinara, predstavnika udruga i građana. Uz tradicionalnu edukaciju o pristupu informacijama te suzbijanju korupcije (u suradnji s Ministarstvom pravosuđa), u okviru Državne škole za javnu upravu započeli smo edukacijske module o savjetovanjima s javnošću (u suradnji s Uredom za udruge) te ponovnoj uporabi informacija (u suradnji s Ministarstvom uprave). Krojene edukacije, pretežito za JLP(R)S održali smo u Gospiću, Zadru, Varaždinu i Koprivnici.

Sudjelovali smo na ukupno 30 javnih događanja, pri čemu smo organizirali ili suorganizirali njih 6 – tri tribine i radionice o otvorenim podacima, šestodnevnu Akademiju otvorenih podataka za mlade, konferenciju povodom obilježavanja 28. rujna - Međunarodnog dana prava na pristup informacijama te predstavljanje publikacije o savjetovanjima s javnošću.

Napredak u provedbi

Provedeno je 28 inspekcijskih nadzora, 40% više nego u 2015.

Saznajte više

Analitička praćenja dostupna su na www.pristupinfo.hr u rubrici Dokumenti i publikacije

Jeste li znali

Građani su podnijeli 324 ili 50% predstavljanja više nego prethodne godine (211)

Sljedeći koraci

Donošenje smjernica i priručnika za otvorene podatke

Publikacije i materijali

Kako bismo tijelima javne vlasti pružili pomoć u provedbi Zakona, a korisnicima dali alat za ostvarivanje njihovih prava, objavili smo tri priručnika i dva letka, koji su dostupni na našoj internetskoj stranici. Priručnik 'Primjena Zakona o pravu na pristup informacijama: Priručnik za službenike za informiranje u tijelima javne vlasti', značajno doprinosi jačanju kapaciteta tijela javne vlasti za provedbu Zakona o pravu na pristup informacijama, dok 'Vodič za korisnike Zakona o pravu na pristup informacijama: Ostvari svoje pravo' informativno približava korisnicima prirodu ovog prava kao i postupak kojim korisnici mogu ostvariti svoje pravo na informaciju, uz pripadajući letak. Ujedno, kao doprinos standardizaciji u primjeni zakonske obveze provedbe savjetovanja s javnošću na lokalnoj razini objavljen je i 'Priručnik za provedbu savjetovanja s javnošću za jedinice lokalne i područne regionalne samouprave' te letak o savjetovanjima s javnošću.

Internet i aplikacije

Uz uspostavu aplikacije Popisa tijela javne vlasti, koji predstavlja prvi cjeloviti popis svih tijela javne vlasti u Republici Hrvatskoj, jedan od važnijih iskoraka jest objavljivanje pretražive baze naših odluka i mišljenja upotpunjenih odlukama Visokog upravnog suda koja je u funkciji od rujna 2016. na tom.pristupinfo.hr Do kraja godine TOM je sadržavao preko šest stotina odluka i mišljenja te reference na odluke Ustavnog suda i europskih sudova.

Naša internetska stranica www.pristupinfo.hr i dalje predstavlja najkorisniji alat za komuniciranje s tijelima javne vlasti, korisnicima i medijima, a tijekom 2016. bila je posjećena 195.852 puta, od strane nešto manje od 31.000 korisnika. Od rujna je dostupna i engleska verzija stranice. Dodatno, kao novi kanal informiranje tijela i korisnika pokrenuli smo dvomjesečni internetski bilten (newsletter) kojim se važne novosti, obavijesti i najave komuniciraju sa predbilježenicima za ovu vrstu informiranja, trenutno 173 korisnika.

Međuinstitucionalna i međunarodna suradnja i normativne aktivnosti

I u 2016. nastavili smo suradnju s nadležnim državnim tijelima i tijelima državne uprave.

Sudjelovali smo u radu radnih skupina Ministarstva uprave za izradu podzakonskih propisa čije donošenje proizlazi iz ZPPI - o evidenciji isključivih prava te o dozvolama za ponovnu uporabu informacija, kao i u radu Radne skupine za implementaciju Direktive (EU) 2016/943 o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustava te poslovnih informacija (poslovne tajne) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja (EU/2016/943) koja bi trebala izraditi nacrt Zakona o poslovnim tajnama.

Suradnju s drugim tijelima, između ostalih, bilježimo i pri provedbi i izvještavanju o provedbi Akcijskog plana Partnerstva za otvorenu vlast 2014.-2016., Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016., Akcijskog plana za 2015.-2016. godinu uz Strategiju suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine, Akcijskog plana provedbe Strategije razvoja javne uprave 2015.-2020. za razdoblje 2017.-2020., kao i izradi IV. Nacionalnog izvješća o provedbi Aarhuške konvencije i II. Nacionalnog izvješća o provedbi protokola PRTR.

Uključili smo se u savjetovanja s javnošću u postupku izrade Prijedloga Plana upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske za 2017. godinu, te ukazali na potrebu usklađivanja sa Zakonom o pravu na način da se Središnji registar državne imovine objavljuje u strojno čitljivom i otvorenom obliku, u skladu s otvorenim standardima. Naš je komentar primljen na znanje.

U svrhu standardizacije postupanja po Zakonu o pravu na pristup informacijama, tijelima javne vlasti uputili smo sljedeće smjernice:

- o klauzuli transparentnosti u ugovorima o zakupu poslovnog prostora;
- o pristupu informacijama u postupcima provedbe javnih natječaja za zapošljavanje te postupcima izbora i imenovanja putem javnih poziva u tijelima javne vlasti;
- o objavi godišnjeg izvješća o poslovanju trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države, lokalnih i regionalnih jedinica;
- o provedbi savjetovanja s javnošću;
- o proaktivnoj objavi informacija.

Ujedno surađujemo s nizom udruga po pitanju provedbe pojedinih aktivnosti iz akcijskih i strateških planova.

Međunarodna suradnja

Međunarodna suradnja Povjerenika za informiranje ostvaruje se kroz multilateralne europske i druge skupine te bilateralnim odnosima s tijelima nadležnima za pristup informacijama u drugim državama.

Tijekom 2016. sudjelovali smo na pet međunarodnih konferencija predstavljajući hrvatska iskustva u primjeni Zakona o pravu pristup informacijama, te smo surađivali kroz radne skupine i mreže, primjerice:

- u radu Radne skupine Europske komisije za podatke javnog sektora (PSI – Public Sector Information), koja je stručno savjetodavno tijelo Europske komisije za područje ponovne uporabe informacija; redovito smo izvještavali o stanju otvorenih podataka, na traženje Komisije.
- na Međunarodnoj konferenciji otvorenih podataka (International Open Data Conference, 5.-7. listopada 2016.) u Madridu i Summitu Partnerstva za otvorenu vlast (Open Government Partnership, 7-9. prosinac 2016.) u studenome u Parizu.
- nastavili smo s aktivnim sudjelovanjem u mreži povjerenika i drugih institucija koje okuplja Centar za slobodu informiranja (Centre for Freedom of Information) sa sjedištem u Škotskoj, a koju je tijekom 2016. vodila škotska povjerenica Rosemary Agnew.
- pružali smo podršku kolegama iz Albanije putem projekta OECD Sigma 'Podrška implementaciji Zakona o pravu na pristup informacijama u Albaniji, te redovito surađivali s kolegama iz Slovenije, Crne Gore i Makedonije.

Suradnja s međunarodnim tijelima i udrugama te tijelima i udrugama drugih država ostvarena je i kroz održavanje promotivnih aktivnosti i projekata, osobito kroz nastavak suradnje s Britanskim veleposlanstvom, Zakladom Konrad Adenauer te Francuskim institutom.

7. O Povjereniku za informiranje i Uredu

U 2016. donijeli smo novi Poslovnik te ustrojili tri službe, s ukupno 11 zaposlenih (9 ž i 2 m), svi s fakultetskom naobrazbom. U radu su nam pomagali i vanjski suradnici i studenti volonteri. Računovodstvene i informatičke poslove za nas obavljaju vanjski izvođači.

Potrošili smo ukupno 2,68 mil proračunskih sredstava odnosno 91,63% od predviđenih 2,92 mil, s obzirom da zbog vanjskih okolnosti nismo mogli započeti s provedbom planiranog projekta Europskog socijalnog fonda, ukupno teškog 600.000 kn, a kojeg smo predvidjeli sufinancirati u propisanom iznosu od 15%. Dodatno, za financiranje projektnih aktivnosti utrošili smo 73.877,73 kn donacija i pomoći. U proračun smo vratili 244.929,84 kn, a preostali iznos donacija uložiti ćemo u promotivne aktivnosti u 2017.

Povjerenik za informiranje 2016.		Konačni plan 2016	Izvršeno	% izvršenja	Preostalo
A874001	Administracija i upravljanje	2.615.029,00	2.507.093,96	95,87	107.935,04
A874006	Promicanje prava na pristup informacijama	92.000,00	78.156,69	84,88	13.843,31
A874007	OP Jačanje kapaciteta tijela javne vlasti	119.000,00	0,00	0,00	119.000,00
K874004	Informatizacija	100.000,00	95.949,51	95,95	4.050,49
Ukupno		2.926.029,00	2.681.200,16	91,63	244.828,84
Pomoći EU Izvor 51		5.832,51	5.832,51	100,00	0,00
Ostale pomoći Izvor 52		109.708,81	73.877,73	0,00	35.831,08
Ukupno		3.041.570,32	2.760.910,40	90,77	

Najznačajniji pokazatelji naših rezultata:

- Zaprimili smo ukupno 2.054 predmeta, 23% više nego u prethodnoj godini.
- Izradili smo 4.349 izlaznih akata, 37,45% više nego u prethodnoj godini.
- Korisnici su nam izjavili 635 žalbi, a riješili smo ih 674 što je 28,14% riješenih žalbi više nego prethodne godine.
- Izradili smo 37 odgovora na tužbu, 27,59% više nego prethodne godine, a zaprimili 35 odluka upravnih sudova.
- Podnijeli smo 6 optužnih prijedloga i poslali 13 obavijesti o namjeravanom pokretanju prekršajnog postupka na potpis.
- Korisnici su nam podnijeli 324 predstavke, a riješili smo ih 237, 42,77% više nego prethodne godine.

- Obavili smo 28 neposrednih i 21 posredni inspekcijski nadzor, 133% više nego prethodne godine.
- Odgovorili smo na 492 pisanih upita, 18% više nego prethodne godine, kao i na 414 upita putem info-telefona.
- Izradili smo 6 analitičkih studija temeljem praćenja provedbe Zakona, pri čemu su nam pomagali studenti-volonteri.
- Donijeli smo i objavili 5 uputa odnosno smjernica kojima tijelima olakšavamo provedbu odredbi ZPPI.
- Korisnici su nas 237 puta obavijestili da im je omogućen pristup zatraženim informacijama, 62,33% više nego u 2015.
- Objavili smo 3 publikacije i 2 promotivna letka.
- Stavili smo u funkciju tri aplikacije - Popis tijela javne vlasti, Tražilicu odluka i mišljenja te internu Aplikaciju za dostavu godišnjih izvješća i praćenje rada tijela javne vlasti.
- Nastavili smo svakodnevno osvježavati popis tijela javne vlasti koji sadrži podatke o 5.873 tijela.
- Na Tražilici mišljenja i odluka TOM objavili smo 467 odluka, 138 mišljenja, 5 uputa i smjernica i 51 sudsku odluku.
- Korisnici i tijela javne vlasti pristupili su Tražilici odluka i mišljenja TOM 2.438 puta u razdoblju od kraja rujna do prosinca 2016. godine.
- U siječnju 2016. prikupili smo godišnja izvješća za 2015. od 4.539 tijela javne vlasti, 76,41% od ukupnog broja, dok smo u siječnju 2016. prikupili 4.759 izvješća od 5.873 tijela ili 81,03%.
- Izradili smo i podnijeli Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2015. godinu koje je Hrvatski sabor prihvatio sa 101 glasom 'za' i 1 suzdržanim.
- U okviru provedbe četiri strateška dokumenta izvršili smo ili kontinuirano izvršavamo 38 mjera.
- Proveli smo 38 edukacija na kojima smo educirali 945 službenika za informiranje i drugih zaposlenika tijela javne vlasti, te 75 novinara, predstavnika udruga i građana.
- Organizirali smo 6 promotivnih događanja i sudjelovali na još 24 promotivna događanja u Hrvatskoj i inozemstvu.
- Naša internetska stranica www.pristupinfo.hr posjećena je 195.852 puta.
- Objavili smo verziju internet stranice na engleskom jeziku.
- Na internetskoj stranici objavili smo 57 vijesti, u prosjeku nešto više od jednu tjedno.
- Pokrenuli smo dvomjesečni internetski bilten na koji su prijavljena 173 korisnika.
- Riješili smo 13 zahtjeva za pristup informacijama koje su nam uputili građani, a nijedan nismo odbili.

- Redovito smo odgovarali na upite novinara i medija, uz 10-ak intervjua i tv izjava.
- Povodom obavljanja nadzora, edukacije i promotivnih aktivnosti otišli smo na 31 službeno putovanje, za koja je izdano 49 putnih naloga.
- Za obavljanje naših zadataka potrošili smo ukupno 2.760.847,90 kn, od čega oko 2,5% donacija.
- Povjerenici za informiranje u Uredu je pomagalo 11 državnih službenika.

8. Ocjena stanja i preporuke

Tijekom 2016. godine Povjerenik za informiranje je sukladno odredbama Zakona, obvezama iz strateških dokumenata te svojeg strateškog i godišnjeg plana, štitio, pratio i promicao pravo na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija odlučivanjem po žalbama, provedbom nadzora i drugih oblika praćenja provedbe Zakona te poduzimanjem promotivnih aktivnosti.

Opća je ocjena Povjerenika za informiranje da se stanje u pogledu transparentnosti i otvorenosti tijela javne vlasti postupno poboljšava, kako u smjeru jačanja objave informacija na internetu, uključujući i provedbu savjetovanja s javnošću, tako i u kvaliteti postupanja po zahtjevima korisnika, što je rezultat bolje osposobljenosti tijela javne vlasti za provedbu Zakona i veće svijesti o važnosti transparentnog i otvorenog rada. S obzirom na intenzivne aktivnosti praćenja i promicanja, uz redovite zaštitne postupke po žalbama i predstavkama, tijela javne vlasti postaju svjesnija svojih obaveza i vještija u provedbi Zakona. Međutim, ukupna razina transparentnosti i otvorenosti još nije zadovoljavajuća. Osobito su značajna odstupanja uočena na razini lokalne i područne (regionalne) samouprave, dijela pravnih osoba s javnim ovlastima te trgovačkih društava u većinskom javnom vlasništvu, iako i među njima postoje primjeri dobre prakse u provedbi Zakona. Na svim razinama i u svim skupinama tijela uočeni su propusti u objavljivanju informacija putem internetske stranice, kao i nepravilnosti u postupanju sa zahtjevima građana, osobito u pogledu poštivanja rokova i načina odlučivanja o zahtjevima, čemu svjedoči i činjenica da su u četiri petine slučajeva tijela javne vlasti donosila nezakonita ili nepravilna rješenja. Ipak, najkritičniji elementi provedbe Zakona, usprkos evidentnom poboljšanju u odnosu na ranije godine, odnose se na nedostatno uključivanje javnosti u proces odlučivanja putem savjetovanja s javnošću, osobito na lokalnoj razini i od strane ustanova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, kao i slabo poznavanje obveza vezanih uz omogućavanje ponovne uporabe informacija (otvorenih podataka) te time i provedbe dijela Zakona kojim je preuzeta europska pravna stečevina.

Stoga se napori moraju usmjeriti primarno na nastavak jačanja kapaciteta tijela javne vlasti na svim razinama za provedbu Zakona, uključujući usvajanje vrijednosti transparentnosti i otvorenosti u svakodnevnom radu i postupanju te razvijanje znanja i vještina za efikasno postupanje po zahtjevima, te osobito poticanje proaktivne objave informacija, savjetovanja s javnošću i ponovne uporabe informacija. Za to je neophodan i nastavak jačanja kapaciteta Povjerenika za informiranje za izvršavanje njegovih funkcija zaštite, praćenja i promicanja. Drugi smjer unaprjeđenja provedbe Zakona odnosi se na potrebu senzibiliziranja i razvijanja svijesti javnosti, od građana, udruga, medija preko akademske zajednice pa do privatnog sektora, o važnosti aktivnog uključivanja u procese javnog odlučivanja te aktivnog traženja informacija, kao i načina na koji mogu ostvariti svoja prava, uključujući svijest o postojanju Povjerenika za informiranje kao neovisne institucije koja djeluje kao zaštitnik građana u odnosu na tijela javne vlasti.

Ističemo neke od najznačajnijih problema u provedbi Zakona, detaljno opisanih u Izvješću:

- gotovo 1.000 tijela javne vlasti nema vlastite internetske stranice, niti objavljuje potrebne informacije na stranicama tijela koja su ih osnovala ili im prenijela javne ovlasti, a nešto manje nema službenika za informiranje koji bi se brinuo za provedbu Zakona u tijelu javne vlasti;

- iako je došlo do porasta u proaktivnoj objavi koja se procjenjuje na 5-10%, osobito se ne objavljuju informacije vezane za financiranje i raspodjelu financijskih sredstava, uključujući donacije i sponzorstva ili druge bespovratne dodjele sredstava, zaključci sa službenih sjednica te dokumenti koje trebaju objavljivati tijela koja su obveznici provedbe savjetovanja s javnošću;
- na svim razinama i u svim skupinama tijela uočene su nepravilnosti u postupanju sa zahtjevima građana, osobito u pogledu poštivanja rokova i načina odlučivanja o zahtjevima, čemu svjedoči i činjenica da u četiri petine slučajeva tijela javne vlasti donosila nezakonita ili nepravilna rješenja, odnosno na svako zakonito rješenje donijela su i 4,92 nezakonitih;
- iako je stanje za 4 postotna boda bolje nego 2015., i dalje osobito zabrinjava ignoriranje zahtjeva građana za pristup informacijama, s obzirom da se dvije trećine žalbi Povjereniku upućuje upravo iz tog razloga;
- Republika Hrvatska je napredovala na ljestvici otvorenih podataka Europske unije i nalazi se na 14. mjestu, ali i dalje je niska razina svijesti tijela javne vlasti, pa i korisnika, o mogućnostima ponovne uporabe informacija, osobito uvjetovana nedostatkom politike otvorenih podataka te dijelom i slabim kapacitetima tijela;
- usprkos pozitivnom pomaku u smislu porasta broja savjetovanja za otprilike 30%, savjetovanja se i dalje ne provode u zadovoljavajućoj mjeri, odnosno procjenjuje se da se dvije trećine propisa, akata i dokumenata ne provode savjetovanja putem kojih bi se građani i pravne osobe uključili u odlučivanje, a i kada se provode, vrijeme trajanja nije poticajno za uključivanje;
- otvoren je prostor za jačanje pravnog okvira za ostvarivanje Ustavom zajamčenog prava građana na pristup informacijama te ponovne uporabe informacija uređene propisima EU, kako u pogledu pristupanja međunarodnim dokumentima, tako i u pogledu noveliranja zastarjelih propisa odnosno uzimanja u obzir ovog prava i obveza iz europske pravne stečevine pri donošenju novih propisa.

S obzirom na to, ističemo prijedloge i preporuke za nekoliko mjera za otklanjanje nedostataka i nepravilnosti, koje su detaljno izražene u Izvješću:

- 1** Sva tijela javne vlasti trebaju imati internetsku stranicu na kojoj će pravovremeno biti objavljene sve propisane informacije i dokumente, na lako pretraživ način i strojno čitljivom obliku, uz dostavu službenih dokumenata u Središnji katalog službenih dokumenata, a kako bi bili trajno dostupni za buduće generacije.
- 2** Unutar tijela javne vlasti potrebno je osigurati efikasnu suradnju između službenika za informiranje i drugih ustrojstvenih jedinica, poglavito osoba zaduženih za mrežne sadržaje, a preporuča se i redovita analiza internetskih stranica s ciljem usklađivanja sa Zakonom.

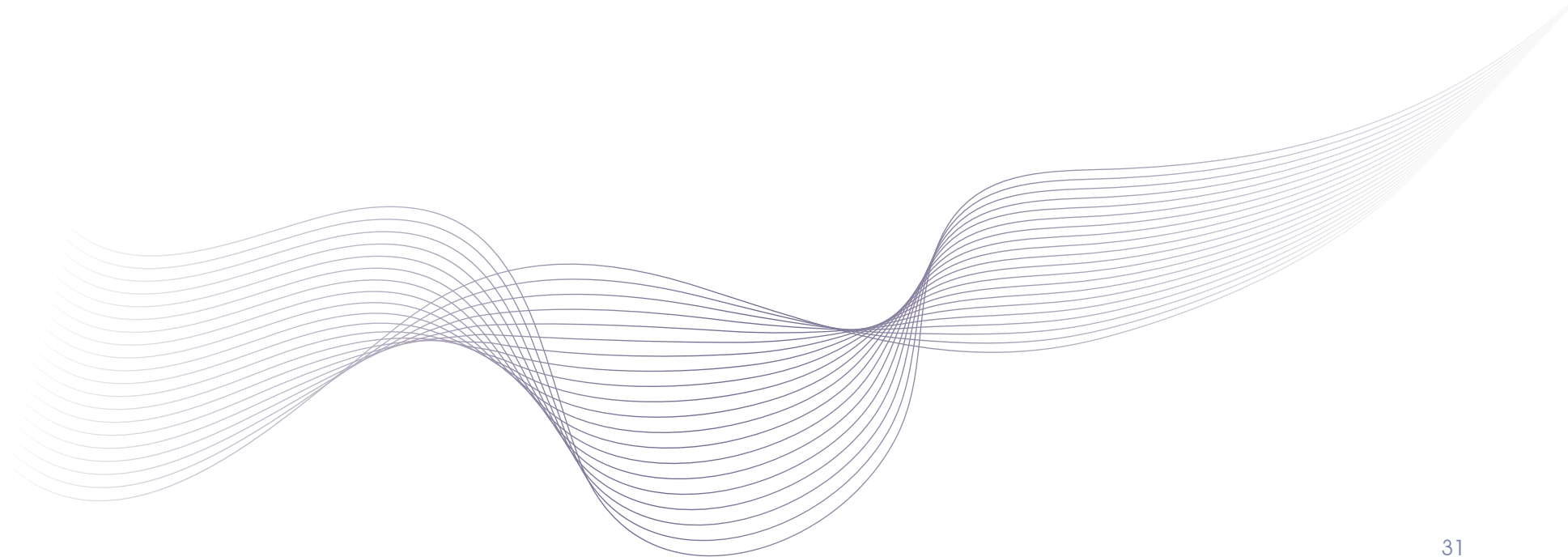
- 3** Tijela javne vlasti, osobito nositelji vlasti i predstavnička tijela lokalnih i područnih (regionalnih) jedinica, trebaju omogućiti javnosti sudjelovanje na sjednicama, sukladno Zakonu, uskladiti opće akte s odredbama Zakona, te objavljivati dnevne redove sjednica, kao i zaključke i službene dokumente usvojene na sjednicama.
- 4** U postupanju sa zahtjevima tijela javne vlasti trebaju poštivati odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama i Zakona o općem upravnom postupku te uskladiti organizaciju rada u samom tijelu javne vlasti kako bi se na najbrži, najefikasniji i sa zakonom usklađen način ostvarivao pristup informacijama. Treba osigurati brzinu u rješavanju, suradnju ustrojstvenih jedinica u dostavi informacije i provedbi testa razmjernosti i javnog interesa, kao i kontinuitet izbjegavanjem čestih izmjena službenika, koje je potrebno kontinuirano educirati. Ujedno, potrebno je i interno upoznavanje čelnika i ostalih zaposlenika s obvezama prema Zakonu o pravu na pristup informacijama, s obzirom da upravo otpor u ostalim dijelovima i osobito vrhu organizacija otežavaju ostvarivanje ovog prava građana.
- 5** Odbijanje zahtjeva za pristup informacijama zbog zlouporabe prava treba koristiti oprezno imajući u vidu da je pravo na pristup informacijama ustavno pravo korisnika. U postupanju po zahtjevima za pristup informacijama tijela javne vlasti se moraju rukovoditi time da su informacije o raspolaganju javnim sredstvima javno dostupne informacije, osim ako se radi o klasificiranim informacijama, a ostatak informacija je podložan primjeni testa razmjernosti i javnog interesa.
- 6** U žalbenim postupcima, kao i drugim postupcima koji se vode prema Zakonu o pravu na pristup informacijama, tijela javne vlasti dužna su surađivati s Povjerenikom i pravovremeno dostavljati potpunu dokumentaciju, kako se postupak ne bi nepotrebno odugovlačio.
- 7** Provedba testa razmjernosti i javnog interesa zahtijeva značajan napor od tijela javne vlasti, uključujući formiranje radne skupine te detaljno obrazlaganje razloga za uskratu odnosno javnu objavu.
- 8** Tijela javne vlasti trebaju informirati javnost o bazama i registrima iz svoje nadležnosti i kada je god to zakonski opravdano objaviti podatke u ponovno upotrebljivom obliku, uz punu primjenu zakonskih odredbi koje reguliraju ponovnu uporabu; pri izradi informacije, treba voditi računa o mogućnostima izrade informacije u obliku koji se smatra ponovno uporabljivim; svoje otvorene podatke trebaju povezati s Portalom otvorenih podataka, odnosno lokalnim portalima. Preporuča se županijama i/ili većim gradovima da uspostave svoje portale otvorenih podataka, kako bi na taj način približile informacije koje posjeduju svojim građanima i gospodarstvu.
- 9** Predlaže se Vladi Republike Hrvatske da usvoji cjelovitu i dugoročnu politiku otvorenih podataka, u skladu s dobrom europskom praksom i standardom, kojom će se na učinkovit način potaknuti i osigurati otvaranje podataka i senzibilizirati korisnike, osobito poduzetništvo, na iskorištavanje podataka u svrhu razvoja novih proizvoda i otvaranja radnih mjesta. Preporuča se i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave da usvoje vlastite politike (primjerice, u okviru svojih udruga, na razini županija ili samostalno), kako bi potakle razvoj i otvorenost u lokalnim zajednicama.

- 10** Pozivaju se tijela javne vlasti da objave podatke koje je kao prioritete identificirao Povjerenik za informiranje u suradnji s drugim tijelima, temeljem praćenja, prijedloga korisnika te predstavlja i žalbi, kao što su registri i popisi državne i lokalne imovine, upisnici koncesija, popisi i registri sklopljenih ugovora, financijski podaci (proračun, izvršenje), subvencije i donacije, projekti i programi u pojedinim sektorima ili lokalnim jedinicama, informacije vezane uz javni prijevoz, okoliš, upravljanje prirodnim resursima i otpadom, gospodarstvo i poduzetništvo te lokalne ustanove.
- 11** Tijela javne vlasti trebaju posebnu pažnju posvetiti kvaliteti podataka, osobito opremi podataka odgovarajućim licencama, sukladno Pravilniku koji je u postupku usvajanja, metapodacima i odgovarajućim formatima, kao i naplati troškova koja se treba voditi načelom naplate graničnih troškova sukladno Kriterijima, odnosno naplatom viših troškova samo u zakonom propisanim slučajevima. Povjeravanje isključivih prava moguće je samo iznimno, u Zakonom propisanim slučajevima.
- 12** U pogledu savjetovanja s javnošću, predlaže se tijelima javne vlasti da u svoje normativne aktivnosti uračunaju vrijeme za provedbu savjetovanja od 30 dana te obradu prispjelih mišljenja i prijedloga i izradu izvješća. Savjetovanje s javnošću mora biti dio redovitog procesa donošenja propisa, akata i dokumenata, koji doprinosi kvaliteti propisa te vraća povjerenje između tijela javne vlasti i korisnika. Ujedno treba biti dio redovitog godišnjeg planiranja, izraženog kroz planove savjetovanja.
- 13** Prilikom provedbe savjetovanja, sukladno dobroj praksi, međunarodnom standardu te Akcijskom planu Partnerstva za otvorenu vlast, potrebno je objavljivati i informacije o sastavu radnih skupina koje su sudjelovale u pripremanju nacrtu zakona, drugog propisa ili akta (odluku ili popis članova).
- 14** U svrhu poticanja provedbe savjetovanja s javnošću te ostvarivanja demokratičnosti procesa, responsivosti tijela javne vlasti i poboljšanja kvalitete postupka, preporuča se Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske, osobito njihovim stručnim službama i uredima koji sudjeluju u procesu donošenja propisa, da potiču i prate provedbu odredbi Poslovnika Hrvatskog sabora i Poslovnika Vlade RH, a koje zahtijevaju da predlagatelj uz prijedlog propisa odnosno akta priloži i izvješće o provedenom savjetovanju.
- 15** Zbog nesuglasja između Zakona i Kodeksa Vlade, predlaže se Vladi RH da ili stavi izvan snage postojeći Kodeks ili usvoji novi, koji će uvažiti zakonske odredbe (o roku, planu savjetovanja, izvješću o provedenom savjetovanju, o portalu) te unijeti dobre prakse savjetovanja s javnošću koje su se razvile od donošenja posljednjeg Kodeksa.
- 16** Predlaže se Vladi RH da osigura tehničko unaprjeđenje performansi portala e-Savjetovanja, tim više što se očekuje pojačano korištenje portala u budućnosti, a posebno obvezu objave izvješća o provedenom savjetovanju koje daje supstancijalnu kvalitetu savjetovanjima i pruža mogućnost i tijelu i sudionicima da dobiju uvid u rezultat sudjelovanja.
- 17** Jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave posebno se preporuča da u svoje statute te poslovničke o radu vijeća i skupština uvrste odredbe o savjetovanjima s javnošću, kao i da u odnosu na svoje planiranje proračuna uvedu dobru

praksu participativnog budžetiranja u kojem će odluku o dijelu sredstava za pojedine potrebe donijeti temeljem prijedloga građana o prioritetima financiranja.

- 18** Sva tijela javne vlasti trebaju aktivno poticati uključivanje građana u proces savjetovanja, prije svega provedbom ostalih oblika savjetovanja (javnih rasprava, slanja obavijesti o nacrtu propisa e-poštom, i sl.), te adekvatnim informiranjem o provedbi savjetovanja na internet stranici. Jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, osobito županijama ili većim gradovima, predlaže se uspostava lokalnih portala za savjetovanja s javnošću kojima bi se osiguralo pravodobno informiranje i uključivanje javnosti u donošenje općih akata i strateških i planskih dokumenata.
- 19** Sva tijela javne vlasti dužna su imenovati službenika za informiranje, obavijestiti Povjerenika i javnost o podacima službenika te načinima ostvarivanja pristupa i ponovne uporabe informacija. Odgovornost je čelnika tijela javne vlasti osigurati nesmetanu i punu provedbu Zakonom utvrđenih obaveza.
- 20** Tijela javne vlasti dužna su voditi Upisnik o zahtjevima za pristup i ponovnu uporabu informacija, sukladno Pravilniku o ustroju, sadržaju i načinu vođenja službenog upisnika (NN 83/14).
- 21** Sva tijela javne vlasti dužna su dostaviti godišnje izvješće Povjereniku za informiranje, pazeći na kvalitetu dostavljenih podataka. Preporuča se tijelima da izvješće objave na svojoj Internet stranici i u strojno čitljivom obliku koji omogućuje aplikacija za dostavu godišnjeg izvješća te da o njegovom sadržaju provedu raspravu na svojim radnim tijelima i sjednicama, te podatke uvrste u svoja godišnja izvješća o radu.
- 22** Sva tijela javne vlasti pozivaju se na korištenje aplikacije Pristupinfo.hr na internetskoj stranici Povjerenika za informiranje, u svrhu dostave ili izmjene podataka o tijelu i službeniku za informiranje, kao i podnošenja godišnjeg izvješća.
- 23** Tijelima javne vlasti preporuča se primjena Upitnika za samoprocjenu usklađenosti postupanja sa Zakonom te izrada akcijskog plana s aktivnostima u svrhu jačanja transparentnosti i otvorenosti, kao i redovito konzultiranje Tražilice odluka i mišljenja Povjerenika radi upoznavanja s dobrom praksom.
- 24** Predlaže se Predsjednici Republike Hrvatske odnosno Vladi Republike Hrvatske da pokrenu postupak pristupanja Konvenciji o pristupu službenim dokumentima Vijeća Europe.
- 25** Predlaže se Predsjednici Republike Hrvatske odnosno Vladi Republike Hrvatske da pokrenu postupak pristupanja Protokolu br. 207 uz Europsku povelju o lokalnoj samoupravi Vijeća Europe o pravu na sudjelovanje u poslovima lokalnih vlasti.
- 26** Predlaže se Vladi Republike Hrvatske da predloži izmjene propisa na način koji omogućava novčano kažnjavanje tijela javne vlasti za povrede Zakona o pravu na pristup informacijama.

- 27** Pozivaju se nadležna tijela da ispune obveze iz strateških dokumenata te na odgovarajući način unaprijede i izmijene Zakon o medijima koji u članku 6. određuje modalitete dostupnosti informacija za novinare kao i Zakon o tajnosti podataka, kojim će se između ostalog ojačati nadzorni mehanizmi u vezi klasificiranih informacija, kao i da pri donošenju propisa uzmu u obzir moguć utjecaj na ostvarivanje prava građana na informaciju odnosno obvezu i mogućnost ponovne uporabe informacija, te zatraže mišljenje Povjerenika. To se posebno odnosi na uređenje registara i baza za koje bi pri donošenju posebnog propisa trebalo urediti način pristupa tako da se ostvaruje pravo građana i ponovna uporaba informacija, u skladu sa Zakonom, kao i preuzimanje nove Direktive 2016/2012/EU kojom se uspostavljaju standardi pristupačnosti internetskih stranica tijela javne vlasti, na način da suzbijaju diskriminaciju.
- 28** Pozivaju se nadležna tijela – Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske, da nastave jačati kapacitete Povjerenika za informiranje, kao i drugih tijela koja sudjeluju u provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama.

POVJERENIK ZA INFORMIRANJE PREGLED 2016. GODINE U BROJKAMA

5.873

Broj tijela javne vlasti
u Popisu (veljača 2017.)

4.759
ili **81.03%**

Tijela javne vlasti
koja su poslala izvješće

5.019

Broj službenika
za informiranje
(veljača 2017.)

635

Broj izjavljenih žalbi
u 2016.

384
ili **60.50%**

Žalbe zbog šutnje uprave

106%

Stopa rješavanja žalbi
u 2016.

68%

Postotak žalitelja građana

1:4

Zakonita:nezakonita
rješenja tijela

56.076,72 kn

Iznos naplate stvarnih
materijalnih troškova

324

Broj izjavljenih predstavi

49

Broj inspekcijskih nadzora

270

Izrečene mjere tijelima
javne vlasti

34:5

Tužbe protiv odluka
povjerenika
i poništene odluke

6

Podneseni optužni
prijedlozi

492

Broj pisanih odgovora
na upite

414

Broj odgovora putem
info-telefona

38

Broj edukacija

945

Broj educiranih službenika

75

Broj educiranih novinara predstavnika udruga i građana

6

Broj organiziranih događaja

24

Broj javnih događaja na kojima smo sudjelovali

467 + 138

Broj odluka i mišljenja u TOM-u

195.852

Broj posjeta Internet stranici

57

Broj objavljenih vijesti

2.054

Broj predmeta u radu

36

Broj mjera iz strateških dokumenata u provedbi

3 + 2

Priručnika + letaka

5

Smjernica za postupanje

1 + 11

Broj državnih dužnosnika i službenika u 2016.

2,68 mil. kn

Potrošenog proračunskog novca u 2016.

73.877,73 kn

Iznos potrošen iz donacija

0 + 1

Broj automobila + broj službenih vozila

www.pristupinfo.hr

Povjerenik za informiranje
Sažetak izvješća o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2016. godinu
Zagreb, ožujak 2017.

Pravna osnova

Članak 60. stavak 3. Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15)

Članak 214. Poslovnika Hrvatskog sabora (NN 81/13, 113/16)